

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

31 oktober 2023

Kenmerk

Z/23/060751 / D/23/123396

Portefeuillehouder

Jelmer Vierstra

Portefeuille

Energietransitie

Opsteller

Bretveld, Bastiaan

Onderwerp

Raadsinformatiebrief Noodfonds Energiearmoede stand van zaken oktober

Kennisnemen van

Stand van zaken Noodfonds Energiearmoede

Inleiding

In het najaar van 2022 heeft uw raad €1.000.000,= beschikbaar gesteld en is het project Noodfonds energiearmoede gestart om energiearmoede aan te pakken (D/22/080556). In juli van dit jaar is het projectplan door het college vastgesteld en is dat met uw raad gedeeld. In de zomer zijn er de nodige ontwikkelingen geweest, daarover stellen we u graag op de hoogte, onderverdeeld per pijler.

Los van de verschillende pijlers heeft het college besloten om het Noodfonds energiearmoede te verlengen tot maart 2024. Op deze manier is er 6 maanden vanaf de daadwerkelijke start in oktober 2023 om inwoners te ondersteunen.

Pijler 1: Energietoeslag. De wetswijziging voor de energietoeslag 2023 is na het zomerreces behandeld en aangenomen in de Tweede en Eerste Kamer. Huishoudens die in 2022 de energietoeslag hebben gekregen ontvangen de energietoeslag 2023 automatisch. Deze groep heeft in april al een voorschot ontvangen van € 500, het restant (€ 800) wordt in oktober 2023 overgemaakt. Het Noodfonds energiearmoede heeft het mogelijk gemaakt om de inkomensgrens voor de energietoeslag 2023 te verhogen tot 140% van de bijstandsnorm. Hierdoor komen dit jaar meer huishoudens in aanmerking voor de energietoeslag. Deze groep kan (evenals de huishoudens die vorig jaar geen energietoeslag hebben aangevraagd en wel tot de doelgroep behoren) vanaf 1 november de energietoeslag bij Ferm Werk aanvragen. Daarvoor is Ferm Werk de systemen gereed aan het maken.

Pijler 2: Energiehulp. Voor de uitvoering van de energiehulp werken we samen met vrijwilligersorganisaties in de gemeente Woerden. Stichting Duurzaam Woerden zorgt voor energiecoaches en Stichting Present Woerden levert de FIXbrigade. Hiervoor zijn alle voorbereidingen getroffen. Alle gemeentelijke systemen zijn ingericht om het proces na aanmelding door de inwoner soepel te laten verlopen. Sinds begin oktober kunnen inwoners zich aanmelden voor energiehulp waarna er een gesprek met de energiecoach volgt. Van daaruit wordt er gekeken naar de mogelijkheden om de woning te verduurzamen. Zo adviseert de energiecoach hoe de inwoner zo efficiënt mogelijk om kan gaan met een minimaal energiegebruik in de woning. Wordt er door de energiecoach onzuinig witgoed gemeten in de woning? Dan kan de inwoner subsidie aanvragen voor een energiezuinig exemplaar, eventueel met hulp van een energiecoach. De verwachting was dat hiermee tussen oktober 2023 en maart 2024 400 huishoudens geholpen konden worden met maatregelen in huis en 280 huishoudens met energiezuinig witgoed. In de eerste ruime week na bekendmaking van de

energiehulp aan inwoners die in 2022 energietoeslag hebben ontvangen hebben al ruim 275 huishoudens zich aangemeld.

Daarnaast is er ook de pilot waarin 50 Cazas-woningen in Molenvliet-West en -Oost bezocht worden door een aparte FIXbrigade waarin mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt opgeleid worden tot klusser. Dit pilotproject is op 20 september officieel geopend door wethouder Vierstra en de directrice van Cazas Wonen. Zo'n 200 huurders van Cazas Wonen in Molenvliet hebben zich al aangemeld.

Het aantal vrijwillige energiecoaches en fixers blijft een punt van aandacht. Er kunnen capaciteitsproblemen optreden in de projectperiode door een tekort aan vrijwilligers en/of pieken in de aanmeldingen. De oplossing die het college daarvoor wil bieden is dat de uitvoering wordt uitgesmeerd. Zo kunnen we de uitvoering voortzetten met lokale organisaties. Dit betekent wel dat huishoudens op sommige momenten langer moeten wachten. Om de wachttijd te beperken doen we een beroep op verschillende organisaties in de samenleving. Raadsfracties die hiervoor het netwerk willen inzetten worden hiertoe uitgenodigd.

Pijler 3: Maatschappelijke organisaties. In de zomer zijn de beide subsidieregelingen opgegaan voor maatschappelijke organisaties. Er werd een compensatie van de energiekosten én een bijdrage aan de verduurzaming aangeboden. Voor compensatie van de energiekosten was gerekend op ongeveer 4-6 aanvragen, dit bleken er 15 te zijn. Daarvan hebben er in ieder geval 10 subsidie toegekend gekregen.

Voor verduurzaming staat de regeling tot het eind van het jaar open. Daar kunnen organisatie tot €20.000 subsidie aanvragen. Hiervoor is een energiescan nodig, welke in het Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed van de Provincie Utrecht kosteloos wordt aangeboden. De doorlooptijd hiervoor is langer, omdat in dit programma naast de energiescan ook een plan van aanpak wordt opgesteld, met daaraan verbonden een intentieovereenkomst om daadwerkelijk te verduurzamen. Hier is de verwachting dat de aanmeldingen vanaf half november binnen zullen komen.

Communicatie

Het bereiken van de juiste mensen is een van de grootste uitdagingen. De doelgroep heeft gemiddeld genomen weinig vertrouwen in de overheid, is de Nederlandse taal niet altijd machtig en is ook een groep die niet altijd de post openmaakt. Daarom is de communicatiestrategie gebaseerd op 'geleend vertrouwen'. We maken gebruik van organisaties die veel contact hebben met deze inwoners. Zij attenderen op verschillende manieren hun achterban op de energietoeslag en energiehulp. We sluiten aan bij bijeenkomsten die door sleutelorganisaties georganiseerd worden. De doelgroep kan zich ter plekke aanmelden voor energiehulp. Ook zorgen we voor onlinecommunicatie, flyers en folders die via sleutelfiguren en sleutelorganisaties worden verspreid. En schakelen we lokale winkeliers in die door de doelgroep worden bezocht. Daarnaast komt er in november een billboardcampagne in de gemeente waarmee we inwoners attenderen om zich aan te melden voor energietoeslag én voor energiehulp.

Kernboodschap

Met het Noodfonds Energiearmoede willen we inwoners en maatschappelijke organisaties in 2023 financieel en duurzaam ondersteunen bij het opvangen van de gevolgen van de stijging van energieprijzen. Voor inwoners en maatschappelijke organisatie zijn er verschillende mogelijkheden voor ondersteuning. Op dit moment staan de regelingen open en kunnen deze worden aangevraagd.

Financiën

Voor de energietoeslag is er op dit moment geen andere inschatting dan in het projectplan. De groep 120-140% van de bijstandsnorm kan vanaf november energietoeslag aanvragen. Dan wordt hier meer over bekend.

Voor de energiehulp is er budget beschikbaar voor 400 huishoudens. De aanmeldingen stromen binnen op dit moment. Om het budget niet te overvragen houden we de nieuwe aanmeldingen in de gaten. Het risico is dat de 400 aanmeldingen gehaald is voordat de groep 120-140% van de bijstandsnorm zich kan aanmelden. Ruim 1600 huishoudens die in 2022 energietoeslag ontvingen, kregen een brief waarin ze energiehulp konden aanvragen. Al in de eerste ruime week meldden zich 275 huishoudens aan. Daar komen momenteel zo'n 20 aanmeldingen per dag bij. Als dit zo doorloopt, betekent dit dat de beoogde 400 huishoudens die in het projectplan begroot zijn, voor het eind van oktober zijn gehaald. Het gevolg is dat de groep 120-140% van de bijstandsnorm buiten de boot valt. Zij kunnen pas na toekenning van de energietoeslag, energiehulp aanvragen. Dat kan op z'n vroegst in november. Gezien de doorlooptijd die Ferm Werk nodig heeft om de energietoeslag te beschikken, is de kans groot dat we deze complete groep moeten teleurstellen omdat het budget voor energiehulp dan op is. In het projectplan is een risicoparagraaf opgenomen van €500.000 mochten zich meer inwoners aanmelden dan voorzien. Dat scenario wordt nu realiteit.

Omdat de eerste woningen nu bezocht worden door de energiecoach is het nog onduidelijk hoeveel budget er per woning nodig is om deze te fixen. De inschatting op dit moment is dat met ongeveer €300.000 er rond de 400 woningen extra geholpen kunnen worden.

Voor de maatschappelijke organisaties is de begroting onderverdeeld in twee onderdelen, de compensatie en de verduurzaming. Voor de compensatie blijven we binnen het gestelde budget (€60.000). Voor de verduurzaming weten we dit begin 2024.

Vervolg

Als er aanleiding is zal de raad op de hoogte gesteld worden door middel van een RIB.

Voor pijler 2 (september) en 3 (juli) zijn er persberichten verschenen. Het persbericht over energietoeslag (pijler 1) én communicatie over energietoeslag die we via eigen kanalen én via sleutelorganisaties gaan verspreiden volgt nog.

Bijlagen

-
